

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

10.04.2026

Vår ref:

2026/5947

Deres dato:

29.01.2026

Deres ref:

24/561-231

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Cathrine Lied Meyer, 69 24 70 00

Lovlighetskontroll - Oslo - bystyresak 316 - Skolebehovsplan 2026 - 2045

Vi viser til Oslo kommune ved bystyrets sekretariat sin oversendelse datert 29. januar 2026 av krav om lovlighetskontroll. Kravet knytter seg til bystyrets vedtak av 17. desember 2025 i sak 316/25 – Skolebehovsplan 2026-2045.

Vi har også mottatt dokumentasjon i saken fra kommunen den 30. januar, 9. februar og 19. mars 2026.

Vi har behandlet saken og vår konklusjon er

Lovlighetskontrollen har ikke avdekket feil ved bystyrets vedtak av 17. desember 2025 som gjør det ugyldig, jf. kommuneloven § 27-3 fjerde ledd. Det betyr at bystyrets vedtak blir stående uendret.

Sakens bakgrunn

I møte den 17. desember 2026 behandlet Oslo bystyre sak 316/25 Skolebehovsplan – 2026-2045 som gjaldt omstrukturering av barne- og ungdomsskoler. Skolebehovsplanen innebærer ulike tiltak, som blant annet endring av en eksisterende skoletype til en annen. Bystyret vedtok byrådets forslag til Skolebehovsplan 2026-2045 med følgende endringer, fordelt på 15 punkter:

1.

Haugerud og Trosterud

Det bygges to skoler som opprinnelig planlagt, Trosterud som B4 med fire parallelle klasserækker og Haugerud som U6 med seks parallelle klasserækker. Nærmiljøtiltakene og områdetiltakene skal utføres som nevnt i byrådets plan (kulturstasjon og kultursal på skolen(e), samt etablering av flerbrukshall).

2.

Furuset

Oppgradering av uteområdene ved Furuset skole skal prioriteres. Tiltakene skal skje så raskt som mulig, listen er ikke uttømmende, detaljert utredning av tiltakene vil skje i samarbeid med skolen.

3.
Ensjø

Det bygges to skoler i Ensjø-området. Bystyret ber byrådet fortsette dialogen med eier av Grenseveien 65-67 (Møllertomta) med mål om erverv.

4. F21, Bryn og Brynseng

Ungdomstrinnet på F21 flyttes til Brynseng i påvente av ny ungdomsskole på Ensjø.

5.
Maridalen

Forblir barneskole.

6.
Sørkedalen

Forblir barneskole.

Bystyret ber byrådet informere foresatte om særskilte tilbud som f.eks. Markaskolen, og særskilte kvaliteter ved disse skoletilbudene i relevante kanaler.

7.
Abildsø

Beslutning om eventuell omstrukturering av Abildsø til ren barneskole utsettes tidligst til plan for spesialgrupper og særskilte AKS-tilbud er klar, eller til neste ordinære skolebehovsplan.

8.
Oppsal

Det jobbes videre med å utrede en mulig omstrukturering av Oppsal skole. Bystyret ber byrådet komme tilbake til bystyret i 2026 med en vurdering av om, og hvordan, en omstrukturering av Oppsal skole kan gjennomføres. Saken skal inneholde en vurdering av hvordan tvillingskoleprinsippet skal ivaretas, at det skal synliggjøres hvordan spesialgrupper ved Oppsal skal ivaretas, og hvordan Diamanten kan brukes til elever med behov for ekstra tilrettelegging. Videre utredning skal gjennomføres i tett dialog med skolen. Omstrukturering ved Oppsal er del av et helhetlig grep som også berører Skøyenåsen, Godlia og Trasop, og byrådet bes komme tilbake med en ny totalvurdering av behovet for omstrukturering ved de fire skolene.

9.
Karlsrud

Karlsrud omstruktureres først når rehabiliteringen av skolen settes i gang, slik at både barnetrinnet og ungdomstrinnet kan bruke dagens lokaler så lenge som mulig.

10.
Bjørvika

Skolen i Bjørvika skal bygges fleksibelt og skal kunne brukes som kombinert barne- og ungdomsskole (1.-10.). Skolen etableres som ungdomsskole i 2028. I planens omtale av skolekretser (inntaksområder) for ungdomsskole endres "deler av Nordstrand (område 13)" til "nærliggende deler av Nordstrand (område 13)". Utviklingen av boligbygging og elevtall skal følges nøye, og det legges frem en ny vurdering av å etablere barnetrinn i neste skolebehovsplan. Bystyret ber byrådet vurdere å etablere mer kapasitet for spesialgrupper på skolen i Bjørvika, og bes komme tilbake til bystyret om saken.

11.
Bystyret ber byrådet sikre at spesialklasser og særskilte AKS-tilbud ivaretas før omstrukturering som påvirker disse gjennomføres, og komme tilbake til bystyret med dette i den varslede planen for spesialplasser, senest i løpet av 2026. I planen skal det også fremgå hvor og hvordan tilbudet til spesialklasser og særskilte AKS-tilbud ivaretas når Karlsrud omstruktureres, og dersom Abildsø ved rehabilitering omstruktureres som planlagt.

12.
Bystyret ber byrådet rullere skolebehovsplaner for 20 år hvert fjerde år. Planen skal legges frem i partallsår.

13.
Bystyret ber byrådet legge frem neste ordinære skolebehovsplan i 2028. Planen skal omtale sammenhengen mellom skolestruktur og skolekretser (inntaksområder).

14.
Bystyret ber byrådet prioritere spesialgrupper ved ledig kapasitet i Osloskolen og i nye byggeprosjekter.

15. Bystyret ber byrådet ikke bygge skole i Myntgata 2.

Bystyrerepresentantene Eivor Evenrud (A), Rauand Ismail (MDG), Ola Wolff Elvevold (SV), Jorunn Folkvord (R) og møtende varamedlem Zain Ali Yusaf (PS) har i e-post 18. desember 2025 fremmet krav om lovlighetskontroll av vedtaket. Kravet om lovlighetskontroll knytter seg til den delen av vedtaket som gjelder å avvikle Møllergata skole som grunnskole, flytte ungdomstrinnene på Sagene og Nordpolen skoler, samt å avvikle Fyrstikkalleen som kombinert 8.-13. skole ved at ungdomstrinnet flyttes til Brynseng skole.

Lovlighetsklagen er i hovedsak begrunnet med at vedtaket er ugyldig grunnet saksbehandlingsfeil som følge av:

- manglende utredning etter kommuneloven § 13-1 fjerde ledd og forvaltningsloven § 17
- manglende vurdering av barnets beste og manglende medvirkning etter Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon

Bystyret tok stilling til kravet om lovlighetskontroll i møte den 28. januar 2026, og opprettholdt vedtaket. Det kommer frem av møteboken at ordførers forslag om at «Bystyrets vedtak i sak 316/25 av 17.12.2025 opprettholdes», ble vedtatt mot 28 stemmer. Saken ble derfor oversendt til Statsforvalteren for behandling, jf. kommuneloven § 27-1 første ledd.

Representantene anmodet om at iverksettelse av bystyrets vedtak ble utsatt til lovlighetskontrollen var gjennomført, jf. kommuneloven § 27-3 femte ledd.

Vi avslo anmodningen om utsatt iverksetting av vedtaket i brev av 12. februar 2026.

Vi har mottatt henvendelser om saken fra FAU Brynseng og FAU Fyrstikkalleen, fra foreldre til 30 barn på Hasle skole som får ungdomsskoletilhørighet på Brynseng, representanter for ansatte ved Møllergata skole, og fra Advokatfirmaet Elden på vegne av foreldreutvalget ved Møllergata skole. Disse henvendelsene er ikke en del av den ordinære lovlighetskontrollen, men kan tas med som momenter i vurderingen, jf. kommuneloven § 27-1 andre ledd. Anførlene kan sammenfattes slik:

- Manglende utredning etter forvaltningsloven § 17
- Feil framstilling av skolene og uteområder
- Manglende innsyn i reelle kostnadsberegninger og økonomisk underlag
- Manglende vurdering av barnets beste og barns rett til å bli hørt
- Skolebehovsplanen slik den ble votert over har ikke vært ute på høring hos berørte parter i forbindelse med at tidspunkt for omstrukturering ble endret
- Sentrale utredningstemaer som skolevei avklares etter at vedtaket er fattet

Generelt om lovlighetskontroll

Det følger av kommuneloven § 27-1 at tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget sammen kan kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Kravet må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet, jf. § 27-1. Myndigheten til å foreta lovlighetskontroll av kommunale vedtak er delegert til Statsforvalteren.¹ Ordningen med lovlighetskontroll er begrunnet i hensynet til økt rettssikkerhet, fremme tillit til forvaltningen samt å sikre faglig kvalitet på forvaltningens avgjørelser.²

Ved en lovlighetskontroll skal Statsforvalteren ta stilling til om vedtaket

- a) har et lovlig innhold
- b) er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak
- c) har blitt til på lovlig måte.

Lovlighetskontrollen kan likevel begrenses til de anførlene som er tatt opp i saken, jf. § 27-3 andre ledd. Vi avgrensner kontrollen til de delene av vedtaket som anførlene i kravet om lovlighetskontroll knytter seg til.

Lovlighetskontroll innebærer ikke myndighet til å treffe et nytt vedtak i saken, men bare til å oppheve kommunens vedtak hvis det er ugyldig, jf. § 27-3 tredje ledd.

¹ Jf. forskrift om delegering av myndighet etter kommuneloven, inndelingslova og forvaltningsloven, [FOR-2019-08-30-1096](#), IX.

² Se Prop. 46 L (2017-2018) punkt 27.1.4.

³ Jf. Udirs rundskriv om behandling av saker om skolenedleggelse og kretsgrensar sist endret 01.08.2024 s. 2.

Statsforvalterens vurdering

1. Er de formelle vilkårene for å foreta lovlighetskontroll oppfylt?

Statsforvalteren vurderer bystyrets avgjørelse om skolestruktur som et «vedtak» etter kommunelovens § 27-2 første ledd bokstav a. Kravet om lovlighetskontroll er fremmet innen fristen på tre uker. Også kravet om at klagen skal være fremsatt av minst tre representanter av kommunestyret er oppfylt. Det påklagede vedtaket gjelder offentligrettslige forhold, jf. § 27-3 tredje ledd.

Statsforvalteren har etter dette kommet til at de formelle vilkårene for å gjennomføre en lovlighetskontroll er oppfylt.

2. Er vedtaket truffet av riktig organ?

Bystyret har, som øverste kommunale organ, det overordnede ansvar for ledelse, planlegging og drift av kommunens virksomhet, herunder drift av skoler. Dette innebærer også kompetanse til å treffe de nødvendige avgjørelser, så langt ikke annet følger av lov, jf. kommuneloven § 5-3.

Bystyret hadde derfor den nødvendige myndighet til å treffe avgjørelse i saken, jf. kommuneloven § 27-3 første ledd bokstav b).

3. Er vedtaket blitt til på lovlig måte?

Denne delen av kontrollen innebærer en vurdering av om avgjørelsen er blitt til på lovlig måte, dvs. om saksbehandlingsreglene i kommuneloven, forvaltningsloven og særlovgivningen, samt ulovfestede prinsipper om god forvaltningsskikk er fulgt.

Verken opplæringsloven eller annet regelverk har regler for endring av skolestrukturen, herunder nedleggelse og opprettelse av skoler. Avgjørelser om skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten, og bygger på bystyrets økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.³

Vi viser til byrådens redegjørelse for at «Bakgrunnen for de vedtatte endringene er at byen står i en krevende situasjon med for lite kapasitet i både videregående opplæring og voksenopplæringen. Samtidig er den tidligere sterke elevtallsveksten borte. Det gjør det nødvendig å se på strukturelle løsninger som gir tilstrekkelig kapasitet over tid, samtidig som hensynet til barn og unge ivaretas best mulig.»

Et vedtak om endring av skolestrukturen, er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Reglene i forvaltningslovens kap. IV (om saksforberedelse ved enkeltvedtak), V (om vedtaket) og VI (om klage og omgjøring) kommer derfor ikke direkte til anvendelse.

Det er likevel et generelt forvaltningsrettslig prinsipp at en sak skal behandles på en forsvarlig måte, og dette krever at en sak er tilstrekkelig opplyst før en avgjørelse blir tatt. I en sak om endring av skolestrukturen, herunder omstrukturering av skoler, betyr dette at bystyret skal ha rimelig kjennskap til synspunktene til de som berøres av endringene før et vedtak treffes.

3.1 Generelt om kravet til forsvarlig utredning

Det følger av forvaltningsloven § 17 at forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, og første ledd lyder slik:

Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Det skal påse at mindreårige parter har fått mulighet til å gi uttrykk for sitt syn, i den grad de er i stand til å danne seg egne synspunkter på det saken gjelder. De mindreåriges syn skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.

Bestemmelsen står i forvaltningslovens kapittel IV som gjelder når det treffes enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 3, men utredningsplikten er en sentral del av det grunnleggende ulovfestede prinsippet om forsvarlig saksbehandling som også gjelder utenfor enkeltvedtakstilfellene. Det er et alminnelig prinsipp at utredningen og begrunnelsen må tilpasses sakens art og omfang.

I kommunen er det i utgangspunktet kommunedirektøren som skal påse at saker som legges frem for folkevalgte organ er «forsvarlig utredet». Det er krav om at utredningen gir et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak, jf. kommuneloven § 13-1, tredje ledd. Hva som anses som en forsvarlig utredning vil blant annet avhenge av sakens karakter, kompleksitet, og tid til rådighet. Vi viser til lovforarbeidene⁴ hvor det går frem at:

Hva som ligger i kravet til forsvarlig utredning utover presiseringen som foreslås tatt inn, må i det vesentlige være opp til det folkevalgte organet å vurdere. Departementet kan ikke gi retningslinjer eller andre føringer for en slik vurdering. Hva som er forsvarlig vil blant annet kunne avhenge av sakens karakter, kompleksitet, tid til rådighet for utredningen og så videre. Dette betyr at hvis det folkevalgte organet faktisk realitetsbehandler en sak, må det implisitt legges til grunn at organet vurderte det slik at saken var forsvarlig utredet.

Bestemmelsen kan sees i sammenheng med kommuneloven § 11-3 fjerde ledd, som sier at et folkevalgt organ med alminnelig flertall kan vedta å utsette å realitetsbehandle en sak på sakslisten. Dersom et flertall i bystyret vurderer at en sak ikke er forsvarlig utredet, vil det kunne fatte vedtak om å utsette saken og pålegge administrasjonen å foreta ytterligere saksforberedelser.

Det følger av kommuneloven § 10-2 første ledd at «Et kommuneråd eller fylkesråd leder henholdsvis den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen. Bestemmelser om kommunedirektøren gjelder på tilsvarende måte for kommunerådet og fylkesrådet hvis ikke noe annet er bestemt i lov.»

3.2 Saksutredningen

Det går frem av høringsutkastet til skolebehovsplanen at Utdanningsetaten på oppdrag fra Byrådet har sett på muligheter for å effektivisere skoleporteføljen. Målet med planen er å sikre riktig skolekapasitet i kommunen de neste årene, og redusere investerings- og driftskostnader. Dette innebærer å vurdere på nytt om det er behov for investeringer i nye skolebygg, rehabiliteringer eller utvidelser av skoler. Det innebærer også å bruke eksisterende skoleanlegg mer effektivt gjennom å redusere antall skoler i områder hvor elever kan samles på færre skoler. Foreslåtte tiltak skal ikke redusere kvaliteten på elevenes læringsmiljø eller de ansattes fagmiljø.⁵

Skolebehovsplan 2026–2045 var på åpen høring i perioden 13. mars - 14. mai 2025. Det følger av Utdanningsetatens høringsforslag⁶ at det i planen legges frem tiltak for å

1. effektivisere skolestrukturen i Osloskolen ved nedleggelse eller omstrukturering av

⁴ Prop. 46 L (2017–2018) side 62.

⁵ Jf. Utdanningsetatens plan etter høring s. 14

⁶ Jf. Utdanningsetatens høringsutkast s. 4.

- eksisterende skoler,
- 2. sikre dagens kapasitet med rehabilitering, og
- 3. øke kapasiteten ved nybygg.

I vedlegg til høringsutkastet «Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo» er hvert av de foreslåtte tiltakene vurdert ut fra følgende vurderingskriterier som er vektet fra «stor negativ» til «stor positiv»:

- fysisk læringsmiljø
- fagmiljø
- skolevei
- skolens rolle i nærmiljøet og i byutviklingen
- økonomi
- klima

Det er også gjort en vurdering av elevens beste knyttet til hvert av tiltakene.

Utdanningsetaten har opplyst at den fikk inn i underkant av 1300 høringsinnspill til skolebehovsplanen, at alle høringsinnspill ble gjort offentlig tilgjengelig på kommunens nettsider, og at disse fulgte med ved den videre behandlingen av planen. Videre går det frem at Utdanningsetaten kom med en oppsummering og kommentarer etter høringen, og utformet et endelig forslag til skolebehovsplanen i juni 2025.

Byrådet behandlet skolebehovsplanen den 24. september 2025, som en del av sitt forslag til budsjett og økonomiplan for 2026. I forkant av dette ble FAU-er og driftsstyrets ledere invitert til et innspillsmøte 25. august 2025. Det går også frem at det ble holdt et åpent innspillsmøte om skolebehovsplanen den 30. oktober 2025 hvor både FAU, elevråd og ungdomsråd var representert.

Skolebehovsplan 2026-2045 var til behandling i Kultur- og utdanningsutvalget 30. oktober, 26. november og 3. desember 2025, før bystyret fattet vedtak i saken den 17. desember 2025.

Det går fram av protokollen fra bystyremøtet at det ble votert over forslag fremmet i Kultur- og utdanningsutvalget om at «Bystyret sender Skolebehovsplan 2026-2046 tilbake til byrådet, og ber om at bystyret får en revidert plan innen tredje kvartal 2026», og forslag fremmet i bystyret om at «Bystyret ber byrådet legge frem en forenklet skolebehovsplan i et notat 2026 hvor alle forslag som vedtas i forbindelse med behandling av Skolebehovsplan 2026-2045 svares ut og legges frem samlet.» Begge forslagene om utsettelse ble forkastet mot 28 stemmer.

3.3 Statsforvalterens vurdering av om saken er forsvarlig utredet

I lovlighetsklagen er det vist til at saksbehandlingen ikke tilfredstiller kravene til utredning i forvaltningsloven § 17, herunder kravene til vurdering av barnets beste og medvirkning som følger av Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon.

Representantene har i klagen vist til feil og mangler i utredningen knyttet til skolene Møllergata, Sagene og Nordpolen, Fyrstikkalleen og Brynseng. Det er vist til mangler ved utredningen når det gjelder størrelsen på skolenes utearealer, og risikoanalyser av skolevei og trafiksikkerhet. Videre vises det til at vurderingen av fagmiljøer kun baseres på kvantitet og ikke kvalitet.

Utdanningsetaten har i sin oppsummering og kommentarer etter høringen uttalt seg generelt når det gjelder «Utearealer og fysisk læringsmiljø» ved skolene, hvor det redegjøres for at:

I forslagene til skolebehovsplanen har Utdanningsetaten lagt vekt på at skolene skal kunne utnytte kapasiteten fullt ut, både inne og ute. Det innebærer at skolene må kunne fylles opp til det maksimale elevtallet de er godkjent for. Dette gjelder også uteoppholdsarealene, som vurderes og godkjennes etter gjeldende krav og normer. Denne behandlingen er det Plan- og bygningsetaten som er delegert myndighet til å gjennomføre i plan- og byggesaker. Utearealet per elev er altså ikke beregnet ut fra dagens elevtall, men ut fra det maksimale elevtallet skolen er planlagt og godkjent for. Dette sikrer at skolegårdene er dimensjonert for å håndtere at skolen er fullt oppfylt. Det er viktig å understreke at ingen skole skal ta inn flere elever enn det den er dimensjonert for, verken med hensyn til innendørs fasiliteter eller uteområder. Utdanningsetaten har stort fokus på sikre uteområder med høy kvalitet. Uteområdene skal romme naturopplevelser og aktiviteter for barn i alle aldersgrupper, og med ulike ferdigheter og behov.

Når det gjelder «Skolevei», er det vist til:

Skolevei har vært et sentralt vurderingskriterium i arbeidet med forslagene til ny skolestruktur. Det ble lagt til grunn at skoleveien for elever i størst mulig grad bør holdes innenfor to kilometer for barnetrinnet og fire kilometer for ungdomstrinnet, i tråd med gjeldende skysregler. Bymiljøetaten har bidratt med overordnede vurderinger knyttet til konsekvensene av endring i skolevei.

Vi anerkjenner at noen elever vil få lengre skolevei som følge av foreslåtte endringer, og at dette i enkelte tilfeller også kan innebære at flere elever ferdes i trafikkutsatte områder. Dette gjelder særlig i sentrumsområdene. I disse tilfeller, må det gjennomføres nærmere analyser i samarbeid med Bymiljøetaten, som har myndighet over det kommunale vegnettet. Trafikksikringstiltak kan bli nødvendige der behovet vurderes som størst.

Flere høringsinnspill peker også på at lengre skolevei kan føre til økt foreldrekjøring, som igjen kan redusere trafikksikkerheten rundt skolene. Utdanningsetaten vil derfor fortsette å samarbeide med foreldre, skolen og Bymiljøetaten om holdningsskapende arbeid, for eksempel gjennom etablering av hjertesoner, for å fremme trygg skolevei. I områder der høringsinnspillene har vist særlig bekymring for skolevei og økt belastning på kollektivtransport og trafikksikkerhet, har Utdanningsetaten justert sitt forslag for å ivareta hensynet til trygg og kort skolevei i større grad.

Vi viser til Utdanningsetatens redegjørelse når det gjelder skolevei og trafikksikkerhet, og forutsetter at det foretas slike analyser i den videre prosessen med endring av inntaksområder. Vi viser også til at trafikkforhold er ett av flere hensyn som kommunen kan ta hensyn til ved tildeling av skoleplass etter opplæringsloven § 2-6.

Utdanningsetaten har i sin vurdering av lovlighetsklagen vist til at «representantene først og fremst synes uenig i vektleggingen av ulike hensyn, og har i liten grad vist til konkrete mangler ved utredningen. Det er forståelig at representantene mener at andre hensyn må veie tyngre enn de som har vært avgjørende for vårt forslag og bystyrets vedtak. Dette betyr likevel ikke at utredningsplikten er brutt, og at bystyrets vedtak har et ulovlig innhold.»

Vi viser til Utdanningsetatens vurdering, og at vi ikke kan overprøve en slik vektning av hensynene da dette må sies å ligge innenfor kommunens frie skjønn. Når det gjelder skolebygg, uteområder, og

elevtallsframskrivninger, forutsetter vi at det er riktige opplysninger som er lagt til grunn i beslutningsgrunnlaget.

3.3.1 Medvirkning

Representantene har i sitt krav om lovlighetskontroll vist til manglende medvirkning, og at barnas rett til å bli hørt ikke er reelt ivaretatt i prosessen.

Utdanningsetatens forslag til ny skolebehovsplan var på høring i to måneder, og etaten har opplyst at den fikk inn i underkant av 1300 høringsinnspill, mange fra elevråd og FAU. Det går frem at alle skolene fikk invitasjon til å komme med innspill, og det ble bedt om å legge til rette for at elevrådene ble hørt. Det ble også utarbeidet en egen veileder spesielt rettet mot elever og foreldre hvor det ble oppfordret til å komme med innspill, og hvor det ble veiledet om hvordan de kan gjøre det.

Utdanningsetaten har gruppert avsendere av høringsinnspillene slik:

- skolens brukere
- andre skole
- offentlige instanser
- kultur og idrett
- andre organisasjoner
- enkeltpersoner, borettslag/sameier/velforeninger m.m.

Videre går det frem at alle høringsinnspill er gjennomgått, og Utdanningsetaten har deltatt i møter med bydeler, ansatte, foresatte og andre interessenter. Høringsinnspillene ble gjort offentlig tilgjengelig på kommunens nettsider, og videresendt til byrådet for videre behandling som del av budsjettforslag for 2026. Utdanningsetaten har også synliggjort og oppsummert innspillene, og redegjort for hvordan etaten forholder seg til disse, i et eget dokument som fulgte med ved den videre behandlingen av skolebehovsplanen. Utdanningsetaten har vist til at noen av innspillene førte til justeringer i planen.

Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen for å uttale seg skal være i saker om skolestruktur, men den enkelte som skal uttale seg må få tilstrekkelig tid til å forberede sin uttalelse. Justis- og beredskapsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for forskriftsarbeid i kommunene, og kommunene anbefales her å benytte to måneders høringsfrist. Utdanningsdirektoratet viser til disse retningslinjene også når lokale forslag om endring av skolestruktur skal utarbeides. Høringsfristen for skolebehovsplanen var to måneder, og vi legger dermed til grunn at det er gitt tilstrekkelig tid til høring av planen.

Det er opplyst at etter høringen, og i forkant av at byrådet la frem sin versjon av skolebehovsplanen, inviterte byråden driftsstyreledere og FAU-representanter til et innspillsmøte 25. august 2025. Det går frem av innkallingen til møtet at formålet var «å få innspill i forkant av den politiske behandlingen av skolebehovsplanen», og høre vurderinger, behov og perspektiver på hvordan de «best planlegger for kapasitet og utvikling i Oslo skolen i årene som kommer.» Det foreligger både referat fra møtet og ettersendte innspill.

Vi viser til utdanningsbyrådens redegjørelse til bystyret i forbindelse med behandlingen av lovlighetsklagen, hvor det går frem at de har hatt flere politiske innspillsmøter med berørte aktører, og at de «har vært opptatt av at både elever, foresatte og andre berørte parter skulle få uttrykke sine synspunkter før det ble fattet politiske beslutninger.»

Etter vår vurdering kan vi ikke se at det er opplysninger som tilsier at høringsprosessen av skolebehovsplanen ikke var forsvarlig. Vi mener at det var mulig for de berørte, både elever, foresatte og andre, å sette seg inn i endringene, og kommentere disse i løpet av høringsperioden. Vi viser også til at sakens dokumenter ligger tilgjengelig på kommunens nettsider, og at det var mulig å komme med innspill til byrårets forslag inntil saken ble behandlet av bystyret den 17. desember 2025.

I lovlighetsklagen har representantene særlig fremhevet at *tidspunktene* for gjennomføring av endringene ved skolene ble endret fra etatsens høringsforslag til byrårets forslag som ble lagt frem i september, uten at det ble lagt til rette for en prosess fra etaten hvor elever og andre kunne gi innspill til endringen.

Vi ser at det i Utdanningsetatens høringsforslag er foreslått flytting av ungdomstrinnet ved Fyrstikkalleen skole til Brynseng skole fra skolestart 2029, og omstruktureringen av Møllergata skole fra skolestart 2027.

I Utdanningsetatens reviderte skolebehovsplan etter høringen, i juni 2025, er det om flytting av ungdomstrinnet fra Fyrstikkalleen skole vist til at det er behov for å gjøre endringen *raskt*. Videre er det om omstruktureringen ved Møllergata skole vist til at skoleanlegget foreslås brukt til videregående opplæring, og at det er behov for å gjøre denne endringen *raskt*. For begge endringene er det vist til at det er et stort behov for elevplasser i videregående opplæring.

Av byrårets forslag som ble lagt frem i september i forbindelse med budsjettforslaget, går det frem at tidspunkt for gjennomføring av endringer/tiltak når det gjelder Møllergata skole og Fyrstikkalleen og Brynseng skole, planlegges ferdigstilt/gjennomført skolestart 2026.

Vi kan ikke se at det er opplysninger som tilsier at det ble lagt opp til en ny høringsprosess i forbindelse med disse endringene i planen. Denne justeringen av tidspunktet vil få betydning for elever og andre berørte ved de aktuelle skolene, og dette taler for at det burde vært gjennomført en ny høringsrunde knyttet til endringene.

Slik vi forstår saken var det imidlertid kun tidspunktene for iverksettingen av endringene, og ikke selve tiltakene, som ble endret etter høringen. Vi viser også til opplysninger om at byråden inviterte FAU-er og driftsstyrets leder til et innspillsmøte 25. august 2025, etter at den reviderte planen om at det var behov for å gjøre *endringen raskt* forelå, og at det ble avholdt et åpent innspillsmøte i Kultur- og utdanningsutvalget om skolebehovsplanen den 30. oktober 2025 hvor både FAU, elevråd og ungdomsråd var representert. Dette var etter at byrårets forslag forelå, og hvor tidspunktet var endret. Det går frem av møteprogrammet at blant annet FAU Bryn/FAU Brynseng/FAU F21, foreldre ved Møllergata skole/FAU Møllergata skole, deltok i møtet.

Vi legger dermed til grunn at representanter fra de berørte skolene har fått tilstrekkelig kjennskap til endringen av tidspunktet for gjennomføring av tiltakene, og at de har hatt en reell mulighet til å uttale seg til endringene. Vi forutsetter at både elevrådene, foreldreutvalg og ansatte ved skolene uttalte seg på vegne av alle elevene ved skolen.

Etter vår vurdering er selve tidspunktet for gjennomføringen av omstruktureringen/tiltakene en beslutning av politisk art som faller inn under kommunens styringsrett, og er et forhold som vi ikke kan overprøve.

Vi viser også til Utdanningsetatens opplysninger om at den legger stor vekt på lokal medvirkning i den videre prosessen. Endringer i inntaksområder vil sendes på lokal høring, slik at berørte skoler, foresatte, elever og bydeler får mulighet til å uttale seg, og FAU og elevråd skal involveres i høringsarbeidet.

3.3.2 Barnets rett til å bli hørt

Det følger av opplæringslova § 10-2 at elevene har rett til medvirkning i alt som gjelder dem selv etter loven. De skal bli hørt, og det skal legges vekt på meningene deres etter alder og modenhet. Bestemmelsen pålegger de ansvarlige å vektlegge elevens mening, jf. «skal», og slår videre fast at vekten påvirkes av elevens alder og modenhet. Det at modenhet og alder er trukket frem som to selvstendige momenter, innebærer at det ikke kan trekkes noen automatiske slutninger om barnets modenhet basert på barnets alder. Et yngre barn kan være modent for alderen, og omvendt. Modenhet handler om barnets evne til å forstå og vurdere virkningene av det spørsmålet dreier seg om, og til å uttrykke synspunktene sine på en rimelig og uavhengig måte⁷.

I kravet om lovlighetskontroll er det anført at barnas rett til å bli hørt *ikke* er reelt ivaretatt i prosessen, og at dette utgjør en saksbehandlingsfeil. Det er vist til at myndighetene plikter å sikre prosedyrer for medvirkning, særlig i utredningsprosesser, på en måte som gjør at denne rettigheten reelt sett kan etterleves.

Det er vist til at det ble gjennomført generelle elevundersøkelser i Osloskolen i forkant av at forslaget til skolebehovsplan ble laget, men at det ikke foreligger noen dokumentasjon på at elevene ved de berørte skolene ble hørt i den tidlige utredningsfasen spesifikt om konsekvensene av en nedleggelse.

Videre er det anført at innspillene som kom fra barn i høringsrunden er referert/nevnt i oppsummeringen som er gjort av Utdanningsetaten, men at det likevel ikke kommer frem noe sted at dette er tillagt vekt eller hensyntatt på en måte som viser at barnas synspunkter har hatt reell betydning for beslutningen.

Representantene viser til at det i dokumentet «Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen» er et Appendiks 1 som omhandler elevens beste i arbeid med skolebehovsplanen, hvor det blant annet står at «Innspill vi mottar fra elever gjennom høringsrunden, vil bli vurdert før revidert forslag sendes til politisk behandling.»

Representantene viser videre til at de ikke kan se at det har vært organisert særskilte prosesser fra kommunens side for at elever og ansatte ved de berørte skolene skulle få lagt fram sine synspunkter, og at det snarere har vært organisert allmenne tiltak der alle interesserte kunne melde inn innspill. Representantene viser til at de heller ikke kan se at det er gjort reelle vurderinger av innspillene som har kommet fra elevene opp mot andre hensyn.

Om elevenes rett til å medvirke viser Statsforvalteren til Utdanningsetatens redegjørelse til byrådsavdelingen i forbindelse med behandlingen av kravet om lovlighetskontroll. Det går her frem at etaten har involvert barn i arbeidet med skolebehovsplanen, og at det har vært prosesser og tiltak for å sikre barnas stemmer og meninger i deres arbeid med planen. Utdanningsetaten viser til at tiltakene er nærmere beskrevet i appendiks 1 i høringsutkastet til skolebehovsplanen. Etaten viser til at den i stor grad har sikret medvirkning gjennom etablerte medvirkningsorganer, og at retten til å

⁷ jf. FN's Barnekomité's General Comment no. 12 avsnitt 29-30

bli hørt etter barnekonvensjonen artikkel 12 nr. 2 også kan oppfylles gjennom foreldre og foreldreorganer som FAU.

Det går frem av etatens redegjørelse at den i perioden desember 2024 til høringsutkastet ble lagt frem, gjennomførte møter med Elev- og lærlingombudet, Sentralt ungdomsråd og Elevorganisasjonen om skolebehovsplanen. Utdanningsetaten viser videre til at de i møtene fikk «komme med sine innspill, og var også involvert i utformingen av spørreundersøkelsen som ble sendt til alle elevrådene i grunnskolen. Det var stor oppslutning om spørreundersøkelsen, og vi fikk svar fra de fleste skolene. Elevenes innspill var verdifulle for oss i det videre arbeidet med skolebehovsplanen. Disse innspillene var avgjørende for hvilke kriterier vi har vektlagt i vurderingen av de ulike forslagene i skolebehovsplanen.» Spørreundersøkelsen ble besvart av skolene i tidsrommet desember 2024 til januar 2025, og utdanningsetaten har opplyst at den mottok totalt 132 svar fra barne- og ungdomsskoler og elevråd.

Av sakens opplysninger går det frem at spørsmålene som ble stilt i spørreundersøkelsen var:

- Hva er det beste med den skolen dere går på?
- Hva er viktig for at dere skal trives på skolen?
- Hvis dere skulle begynt på en ny skole, hva ville vært viktig for dere at vi tenker på?

Det går frem at på tidspunktet da spørreundersøkelsen ble gjennomført, var det ikke utformet noen forslag til konkrete tiltak som elevene kunne involveres i.

Når det gjelder skolebehovsplanen, viser vi til Utdanningsetatens redegjørelse hvor etaten skriver:

Involveringen av elever og andre berørte i tilknytning til de konkrete forslagene, har i hovedsak skjedd gjennom den åpne høringen. Elevene har her hatt mulighet til å si sin mening om hvordan tiltakene berører den og deres konkrete skole. Alle skolene fikk invitasjon til å komme med innspill til høringen og ble bedt om å legge til rette for at elevrådene ble hørt. Det ble også utarbeidet en egen veileder om skolebehovsplanene som var spesielt rettet mot elever og foreldre. I veilederen er de blant annet oppfordret til at elever og foreldre kan komme med innspill, og det ble beskrevet hvordan de kan gjøre det. I høringen fikk vi mange innspill fra både elevråd og FAU.»

Etaten viser til at dette gjelder særlig de skolene som nevnes i kravet om lovlighetskontroll, noe som viser at elever og foreldre er blitt hørt.

Vi ser av Utdanningsetatens oppsummering og kommentarer etter høring av skolebehovsplanen at innspill, kommentarer og oppdaterte forslag er organisert på følgende måte:

- Utdanningsetatens oppdaterte forslag
- Innspill er kategorisert og systematisert etter type avsender:
 - o skolens brukere
 - o andre skoler
 - o offentlige instanser
 - o kultur og idrett
 - o andre organisasjoner
 - o enkeltpersoner, borettslag/sameier/velforeninger m.m.
- Utdanningsetatens kommentarer

Vi viser også til at byråden inviterte driftsstyreledere og FAU-representanter til et åpent innspillmøte den 25. august 2025, i forkant av at byrådet la frem sin versjon av skolebehovsplanen som vedlegg til budsjettforslaget. Det foreligger referat fra møtet, og ettersendte innspill.

Av byrådets redegjørelse i forbindelse med bystyrets behandling av lovlighetsklagen går det også frem at de har hatt flere politiske innspillmøter med berørte aktører, og at de har vært opptatt av at både elever, foresatte og andre berørte parter skulle få uttrykke sine synspunkter før det ble fattet politiske beslutninger.

Utdanningsetaten viser til at innspillene fra elever har hatt reell betydning i prosessen, da innspill fra foreldre og elever har medført endringer i etatens forslag og bystyrets vedtak. Etaten viser til at dette blant annet gjelder justering av tiltakene ved Nordpolen og Trosterud skoler, og at bystyret valgte å beholde Maridalen og Sørkedalen skoler.

Vi viser til ovennevnte opplysninger om at det har vært avholdt spørreundersøkelser og møter med elevråd og FAU. Det har vært en prosess rundt den åpne høringen med informasjonsmøter, med en egen veileder for elever og foreldre hvor de ble oppfordret til å komme med innspill, og beskrivelse av hvordan de kan gjøre det. Vi legger til grunn at elevrådet representerer alle barn og unge ved skolen, og at prosessen har gitt dem en reell mulighet for medvirkning. Vi anser dermed at de lovfestede kravene om elever og barns rett til å bli hørt, er ivaretatt i tilstrekkelig grad i prosessen.

Vi viser også til at foresatte til barna som blir berørt, ansatte ved skolene, og voksne i offentlige instanser, kultur og idrett, og andre organisasjoner har uttalt seg på vegne av barna. Høringsuttalelsene er lagt ved saken, og har vært en del av grunnlaget for bystyrets vedtak 17. desember 2025.

3.3.4 Barnets beste

Det følger av barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Artikkel 3 nr. 1 lyder slik:

Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Barnekonvensjonen er gjort til norsk rett gjennom menneskerettsloven, og ved motstrid skal den gå foran norsk lov. Det følger også av Grunnloven § 104 at barn har rett til å bli hørt, og at hva som er best for barnet skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som berører barn.

Det følger også av opplæringsloven § 10-1 at «Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn.» Det at elevens beste skal være et «grunnleggjande omsyn» ved handlinger og avgjørelser som gjelder barn, innebærer etter ordlyden at hensynet er gitt en særstilling ved vurderingen som gjøres.

Bestemmelsen må tolkes slik at den også omhandler barn som gruppe. Forutsetningen for at elevens beste-vurdering skal ha tilstrekkelig bredde er at man har oppfylt elevens rett til å bli hørt, jf. § 10-2. Elevens egen mening er helt sentral ved vurderingen av elevens beste, jf. [Prop. 57 L \(2022-](#)

[2023](#)) s. 597. Ordlyden får samtidig også frem at hensynet ikke vil være det eneste hensynet, og heller ikke nødvendigvis det avgjørende hensynet.⁸

Kommunen er dermed forpliktet til å legge vekt på, og vurdere barnets beste i saker om endring av skolestruktur.

Kravet om å ta hensyn til barnets beste kan ikke forstås slik at hensynet til hvert enkelt barn som blir berørt av en endring i skolestrukturen må vurderes individuelt. For å sikre at beslutningsgrunnlaget er godt nok i saker som berører barn mer generelt bør det ifølge Barneombudet⁹ foretas en «barnerettighetsvurdering». Dette vil sikre at konsekvensene for barn er kartlagt og at barnets beste er vurdert.

Barneombudets anbefaling for barnerettighetsvurderingen er at man bør¹⁰:

- finne ut hvor omfattende vurderingen skal være
- identifisere hvilke rettigheter som påvirkes
- innhente kunnskap og vurdere barnemedvirkning
- vurdere konsekvenser for barna
- vurdere barnets beste og konkluder

Utdanningsetaten har i sin redegjørelse til byrådsavdelingen i forbindelse med behandlingen av lovlighetsklagen vist til at «Barnets beste har vært et grunnleggende hensyn i hele utredningsarbeidet og i det forslaget som er oversendt byrådsavdelingen. Vi mener at forvaltningslovens og kommunelovens krav til utredning er overholdt, samt kravene som stilles medvirkning av barn og vektleggingen av deres beste.»

Utdanningsetaten viser til at den gjennom arbeidet med skolebehovsplanen har ivaretatt de anbefalingene som Barneombudet har gitt i sin veiledning til barnerettighetsvurderinger. Den viser til at vurderingen av barnets beste er nærmere omtalt iblant annet etatens oppsummering og kommentarer etter høring av skolebehovsplanen hvor det følger at:

Elevenes beste har vært et gjennomgående hensyn i arbeidet med skolebehovsplanen. Utdanningsetaten har på overordnet nivå hørt elevorganisasjonen, sentralt ungdomsråd, elevråd i grunnskolen og foreldreutvalg (FAU) tidlig i prosessen. Innspillene har vært sentrale for utforming og beskrivelse av vurderingskriteriene, særlig skolevei, fysisk læringsmiljø og fagmiljø. Som følger har vi i arbeidet med å identifisere tiltak valgt å sortere ut tiltak som gir for store negative konsekvenser for barn og unge, spesielt der det kunne oppstå utrygg eller urimelig lang skolevei. Virkningen på barn og unges læringsmiljø, tilhørighet og trygghet har vært vurdert i alle tiltak som foreslås.

(...)

Utdanningsetatens vurdering av barnets beste er videre synliggjort i forslaget til skolebehovsplanen som ble sendt på høring i mars 2025. Det er her egne avsnitt om elevens beste, herunder hensynet til blant annet læringsmiljø og skolevei, når det gjelder alle de

⁸ Jf. Note (162) i Norsk Lovkommentar ved Vidar Raugland og Susanne A. Stirø.

⁹ [Barnerettighetsvurderinger steg for steg – Barneombudet](#)

¹⁰ <https://www.barneombudet.no/vart-arbeid/barnerettighetsvurdering>

foreslått tiltakene. Elevens beste er videre direkte omtalt på side 12-15, og side 109-122. Vurderinger knyttet til forhold som læringsmiljø, fagmiljø og skolevei er også omtalt i tilknytning de enkelte tiltakene i Utdanningsetatens oppsummering og kommentarer etter høring av skolebehovsplanen.

Vi ser at Utdanningsetaten etter høringen har oppsummert innspillene fra de forskjellige instansene, herunder skolens brukere, ansatte, elevråd og FAU. Videre har etaten i sin kommentar foretatt en vurdering av innspillene, opp mot de ulike hensynene i høringsforslaget.

Når det gjelder Møllergata skole, har representantene i hovedsak anført:

- Det er ikke gjort en konkret vurdering av verdien av tilbudet og det etablerte skolemiljøet elevene har, eller hvilken betydning tapet av dette tilbudet har for elevene.
- Det er ikke foretatt vurderinger rundt skolens stabiliserende og kriminalitetsforebyggende funksjon, og hvordan tapet av denne beskyttelsesfaktoren konkret vil ramme barna på skolen.
- Hensynet til barnets beste har måttet vike for andre interesser, uten at dette er tilstrekkelig begrunnet.
- Behovet for VGS-lokaler og innsparinger som de styrende interessene, uten at de konkret er vurdert opp mot hensynet til barnets beste, herunder hvorvidt de negative konsekvensene for barnas oppvekstvilkår er så alvorlige at de bør veie tyngre enn andre interesser i saken. Det er heller ikke dokumentert at andre foreslåtte løsninger for å etablere VGS-plasser gir større negative følger enn det nedleggingen av en barneskole gir.

Utdanningsetaten har i sin redegjørelse i forbindelse med behandlingen av lovlighetsklagen vist til høringsforslaget for vurderinger av barnets beste knyttet til omstrukturering av Møllergata skole, hvor virkninger av tiltaket er omtalt. Det er et eget avsnitt for hvert tiltak som er vurdert opp mot elevenes beste, og når det gjelder Møllergata skole er det vist til følgende:

Det fysiske læringsmiljøet vil være sammenlignbart eller litt bedre for elevene. Utemiljøet og nærmiljøet oppleves som tryggere ved de skolene elevene flyttes til. Det vil være negativt for nærmiljøet i overgangsperioden at skolemiljøet flyttes bort. Elevene vil hovedsakelig få lenger skolevei. En bedre oppfylning av skolene gir mulighet for å skape et robust nærmiljø på sikt. Klassemiljøet vil for de nåværende elevene bli oppdelt når elevene flyttes til to skoler.

Når det gjelder skolens stabiliserende og kriminalitetsforebyggende funksjon, viser Utdanningsetaten til at det er planlagt videre drift på Møllergata skole i form av videregående opplæring. Etaten viser til at «Vi forstår at representantene mener at bydelens og politiets uttalelse skulle vært vektlagt mer, men kan likevel ikke se at dette innebærer en mangel ved utredningen.»

Utdanningsetaten har redegjort for at behov for lokaler til videregående opplæring har vært et tungtveiende hensyn, men at «muligheten for bruk av skolens lokaler til videregående opplæring, ble først vurdert og hensyntatt etter at vi først vurderte effektene av de enkelte forslagene på de seks vurderingskriteriene vi hadde satt.» Det vises til at «Hvis forslaget ikke hadde store negative effekter, vurderte vi potensiale for etterbruk. Dette for å passe på at positive effekter for andre, ikke skulle trumfe store negative effekter for eksisterende skoler og elever.» Utdanningsetaten viser videre til at:

Ut ifra innspill fra skolens elever og foreldre, så er kan det argumenteres for at det vil være til de fleste barnas beste om Møllergata skole videreføres. Det er likevel andre hensyn som må vektlegges i denne vurderingen. Oslo kommune må utnytte ledig kapasitet og bruke sine ressurser effektivt. Selv om beslutningen om å legge ned Møllergata skole kan ha negative konsekvenser for noen av elevene, kan dette avhjelpes ved at de får fortsette på den nye skolen sammen med sine tidligere klassekamerater. Mange av de vil også få kortere skolevei, samt få opplæring gjennom et større fagmiljø enn tidligere.

I kravet om lovlighetskontroll har representantene i hovedsak vist til følgende når det gjelder Sagene og Nordpolen skoler:

- Utdanningsetaten har gjort samlevurderinger som inkluderer begge skolene når de har sett på mulige effekter av egne forslag. Dette innebærer at de har vurdert effekten fra stor negativ til stor positiv som et slags gjennomsnitt av de to skolene.
- I vurderingen av elevens beste brukes nøyaktig de samme formuleringene om nærmiljø, skolevei og klassemiljø.
- Vurderingen er ikke tilstrekkelig konkret og mangler begrunnelse
- Begge skolene ligger i nærmiljøer hvor en betydelig andel av elevene opplever levekårsutfordringer, og hvor et trygt og oversiktlig skolemiljø kan være spesielt viktig.

I høringsutkastet har Utdanningsetaten i forslag til endringer vurdert elevens beste, og vist til at:

Det fysiske læringsmiljøet vil være sammenlignbart for de aller fleste elevene. Noen får litt bedre fasiliteter, andre får tilgang til et litt eldre skoleanlegg. Det vil være negativt for nærmiljøet i overgangsperioden at skolemiljøet flyttes bort. Elevene vil hovedsakelig få lengre skolevei. Klassemiljøet vil for de nåværende elevene bli oppdelt når elevene flyttes til flere skoler.

Utdanningsetaten har i sin redegjørelse til anførselene i lovlighetsklagen vist til følgende:

Det er noe uklart for etaten hvorfor representantene mener det ikke kan gjøres en samlet vurdering av tiltakenes effekt. Etaten har gjort en vurdering av de ulike tiltakenes effekt på blant annet nærmiljø, skolevei og klassemiljø. Det synes som at representantene mener det skulle vært gitt en nærmere begrunnelse for vår vurdering av de ulike effektene. Vi forstår at det er ønskelig med grundige vurderinger og begrunnelser av de ulike tiltakene. Av ressurshensyn er det likevel ikke hensiktsmessig eller mulig å gi en omfattende beskrivelse og begrunnelse av alle effektene. Selv om representantene ønsker en grundigere begrunnelse, blant annet for effekten på nærmiljøet, så er det vår klare mening at det er gjort grundige utredninger og at begrunnelsesplikten er overholdt.

I kravet om lovlighetskontroll, er det videre vist til at det ikke er gjort noen utredninger av effekten av å flytte ungdomstrinnet vekk fra Nordpolen og Sagene skoler, og over til store ungdomsskoler som er i etableringsfase. Når det gjelder etatens forslag, er det begrunnet i ønske om å redusere ledig kapasitet og få større fagmiljøer. Både Nordpolen og Sagene skoler har ungdomstrinn som er mindre enn det Utdanningsetaten ønsker ut ifra et skolefaglig perspektiv. Ledig kapasitet ved Bentsebrua og Voldsløkka muliggjør å samle ungdomsskoleelevene i større skolemiljø.

Effekten av forslaget er vurdert og framkommer av vår oversendelse til byrådsavdelingen i dokumentet Forslag til endringer i skolestrukturen i Oslo kommune. Vi har forståelse for at

representantene også her ønsker en grundigere utredning og begrunnelse. Vi mener likevel at utrednings- og begrunnelsesplikten er overholdt når det gjelder vedtak om endringer på Nordpolen og Sagene skoler.

Når det gjelder Fyrstikkalleen og Brynseng skoler, er det i lovlighetsklagen vist til at det er påfallende lite variasjon i antatt effekt av forslagene knyttet til F21 og Brynseng skoler, og at det ikke er gjort noen eksplisitt vurdering av det spesielle fagmiljøet som er på F21.

I høringsutkastet har Utdanningsetaten i forslaget til endringer vurdert elevenes beste, og vist til at «Både skolens og nåværende og framtidige elever får et mer oppgradert og fleksibelt læringsmiljø. Det er også et godt uteareal ved Brynseng skole. Klassene kan flyttes samlet, slik at klassemiljøet besvares. I all hovedsak får elevene kortere skolevei.»

Utdanningsetaten viser til at «Vurderinger knyttet til flytting av ungdomstrinnet fra Fyrstikkalleen skole til Brynseng skole, er blant annet omtalt i etatens høringsforslag fra mars 2025. At det er liten variasjon i etatens vurdering av tiltakets effekt, kan vanskelig anses som en saksbehandlingsfeil.»

Det går frem av byrådens og Utdanningsetatens redegjørelse som vist til ovenfor at barnets beste er vurdert, og at det på bakgrunn av svar på spørreundersøkelsen som ble sendt til alle elevrådene i grunnskolen ble identifisert vurderingskriterier som fysisk læringsmiljø, fagmiljø, og skolevei, som er vektet i tilknytning til hvert av tiltakene. Vi anser dermed at kommunen har foretatt en barnets beste vurdering, og at det har blitt vurdert og sett hen til barnets beste underveis i prosessen, jf. det som er gjengitt over.

Statsforvalteren vil bemerke at «barnets beste» er et skjønnsmessig begrep, og at en endring av skolestrukturen vil berøre mange, og innebære en fordel for noen og ulempe for andre.

Etter vår vurdering har kommunen lagt opp til en prosess slik at barn og elever har blitt hørt, og har i tilstrekkelig grad synliggjort hvordan deres interesser er vurdert. Vi anser dermed at kommunen har oppfylt kravet om å vektlegge barnets beste i sin vurdering.

Etter en helhetsvurdering er vi kommet til at kommunens saksutredning er tilstrekkelig, og at den har overholdt de kravene som stilles til utredning, vurdering og begrunnelse. Vi har dermed kommet til at saken var forsvarlig utredet og tilstrekkelig opplyst da bystyret fattet sitt vedtak.

Når det gjelder barnets beste og medvirkning i den videre prosessen, viser vi til opplysninger om at det vil bli egne prosesser for skoler med vedtatte tiltak hvor det legges vekt på å ivareta elevene i overgangsfasene. Elevene har rett til å uttale seg om hvilken skole de plasseres ved når tiltaket krever at inntaksområder og skoletilhørighet endres, og elevens beste skal vektlegges når skoleplass besluttes i et enkeltvedtak.

4. Har vedtaket et lovlig innhold?

Denne delen av kontrollen retter seg mot vedtakets innhold. Avgjørelsen må ikke stride mot gjeldende rett.

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på kommunestyrets økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.

Hvordan skolestrukturen i en kommune skal være må derfor sies å falle inn under kommunens frie skjønn. Denne vurderingen kan Statsforvalteren som utgangspunkt ikke overprøve ved en lovlighetskontroll, med mindre det foreligger myndighetsmisbruk. Hovedhensynene bak skolebehovsplanen er elevdekningen, økonomi, og behovet for elevplasser i videregående opplæring. Vi anser at dette er saklige, relevante og tungtveiende hensyn som kommunen kan legge vekt på i sin vurdering. Vi er derfor kommet til at det ikke er noe som tyder på at kommunen har lagt vekt på utenforliggende hensyn, at vedtaket er vilkårlig, uforholdsmessig, sterkt urimelig eller fører til usaklig forskjellsbehandling.

Vi kan heller ikke se at vedtaket er i strid med barnekonvensjonens bestemmelser. Selv om barnets og elevenes interesser skal være et grunnleggende hensyn, kan legitime og tungtveiende interesser åpne for andre løsninger enn den som er den beste for barnet. Det er et krav om saklighet og forholdsmessighet ved tilsidesettelse av barns interesser, og etter vår vurdering har ikke Utdanningsetaten lagt vekt på usaklige eller ulovlige hensyn i sin behandling av saken.

Vi kan etter dette ikke se at det foreligger innholdsmessige feil som gir grunnlag for å oppheve bystyrets vedtak av 17. desember 2025 i sak 316/25 Skolebehovsplan – 2026 – 2045.

Konklusjon

Statsforvalterens lovlighetskontroll har ikke avdekket feil ved bystyrets vedtak av 17. desember 2025 som gjør det ugyldig.

Det betyr at kommunens vedtak blir stående uendret.

Statsforvalterens vedtak i saken er endelig og kan ikke påklages.¹¹

Vi ber kommunen orientere representantene som har fremmet kravet om lovlighetskontroll om dette vedtaket.

Med hilsen

Hege Skaanes Nyhus
avdelingsdirektør
Juridisk avdeling

Anne Danielsen Haugland
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Maria Waegeneire
FAU Brynseng og FAU Fyrstikkalleen skole (F21)
Ingeborg Mork-Knutsen m.fl.
Elden Advokatfirma

Mottakerliste:

OSLO KOMMUNE BYSTYRETS SEKRETARIAT

Postboks 2500 Vika 0037 OSLO

¹¹ Jf. veilederen «[Lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59](#)», utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet 21. oktober 2013 (H-2299), punkt 6.1 og 8.1.

OSLO KOMMUNE, BYRÅDSAVDELING FOR UTDANNING

Postboks 2500 Vika 0037 OSLO